

Linux and bash

filsystemet: De viktigaste katalogerna:

/dev - "devices" allt som är inkopplat hamnar här
/etc - configfiler för OSets program, default
/home - användarnas hemkataloger
/media - ofta monteringspunkt under respektive användare när tex
usb kopplas in
/opt - ofta för externa program som installeras
/proc - "processerna" syns som filer
/usr - i stort sett alla program
/usr/bin - nästan alla program
/usr/share - programmens kataloger med det de behöver
/var - om programmen gör t.ex. filer hamnar det ofta här

Användarna

root

- kan allt!
- kan förstöra allt!

user

- kan bara förstöra för sig själv

Så när programmet frågar efter lösenordet så ger du maskinen root-rättigheter och programmet kan förstöra allt ## group

Allt och alla tillhör minst en grupp. Kolla i filen */etc/group*

rättigheter

Med ls på långt format fås alla rättigheter, ägare osv

```
ls -l
-rw-r--r-- 1 niclas niclas 7,7K feb 19 11:06 /home/niclas/.bashrc
```

den första biten visar :

-	rw-	r-	r-	1	niclas	niclas
typ	ägarrätt	grupprätt	allas rätt	-	ägare	grupp
-	r = read	w = write	x = execute	-	-	-

struktur

<cmd> [-ihfxert] [var] [fil]

- wildcards funkar
 - ls w* / ls w[0-9] / ls w?
- “osynliga” filer börjar med en punkt: ex. .bashrc
- ~/ = hemkatalogen
- ./ = katalogen du befinner dig i
- ../ = katalogen ett steg ner

tabbning

bash låter dig *tabba* dig fram.

cd wer<TAB>

gör att werther fylls i, eller om flera wer* finns händer ingenting om du inte slår TAB igen, då skrivs alla möjligheter ut.

Case sensitive

file.txt \neq File.txt

Köra i terminalens bakgrund

sätt ett & efter kommandot. Bra när GUI-program startas

emacs &

Osynliga filer och kataloger ofta config-saker

Kolla hemkatalogen med `ls -a`.

.bashrc och .profile

Läses när man loggar in. Här sätts variabler och annat bra att ha. i `.bashrc` sätts gärna aliases och prompt

```
alias ls='ls -Fh --color=auto'
alias l='ls -lFh --color=auto'
alias la='ls -alFh --color=auto'
alias lrt='ls -lrtFh --color=auto'
alias lrs='ls -lrSFh --color=auto'
alias lsd='ls -lrtFh|grep /'
```

```
alias cd.='cd ..'
alias cd-='cd -'
alias df='df -h'
alias hi='history'
alias py='python3'
```

.config

config filer, programrelaterade filer för användaren som mallar och auto-sparade tillstånd

- **autostart/** : startare för program som startas vid login
- **libreoffice** : personliga mallar
- etc.